

Предлог

ПРОГРАМА

**за работа на Сојузот на синдикатите
на Македонија 2020 - 2025 година**

Охрид, 4 април, 2020 година

ПРОГРАМА

Ангажманот на ССМ за наредниот мандатен период ќе биде насочен на следните приоритети:

Економски развој, намалување на сиромаштијата и повисок стандард, социјална сигурност

Приоритетен ангажман на ССМ за наредниот период ќе бидат активностите во насока на обезбедување на побрз и поголем економски развој на Државата. Со своите мерки и предложени решенија ССМ ќе настојува да даде активен придонес како релевантен социјален партнер во државата за создавање на економска основа која ќе обезбеди намалување на сиромаштијата, повисок стандард и социјална сигурност за граѓаните.

При тоа ССМ се залага за зголемување на странските инвестиции во Државата, но и за поддршка и промовирање на домашните претпријатија. Нивниот развој ќе поттикне креирање на нови, реални и одржливи работни места. Добрата деловна клима и активните мерки за вработување ќе придонесат за подигање на нивото на платите, а со тоа и намалување на сиромаштијата и унапредување на работничките права. Наша заложба како синдикат ќе биде да ги информираме, мотивираме и оспособиме работниците да го сфатат значењето и потребата од зголемување на продуктивноста на трудот, континуирано стекнување на знаења и вештини адекватни на техничко технолошките промени и развој за да можат брзо и ефикасно да се прилагодат на потребите и барањето на пазарот на труд.

Посебна грижа како синдикат ќе посветиме на ранливата категорија на населението, жените, долгорочно невработените, лицата со попреченост и сл.

Што се однесува до младите, тие се посебен таргет на ангажманот на ССМ, ќе настојуваме преку нашето активно учество и придонес за креирање на развојни политики и унапредување на работничките права, младите да бидат помотивирани да останат во Државата и да се намали бранот на иселување на млади лица од земјата, затоа што тие се нашата иднина.

Во овој контекст, ССМ се залага за минимална плата која ќе биде најмалку во висина од 60% од просечната плата, како што тоа е во земјите на ЕУ и која ќе ги покрива неопходните трошоци за живот.

Се залагаме за правилна и фер распределба на резултатите од економскиот развој, целта е да се подигне стандардот на сите граѓани, сите проблеми и тешкотии во економијата не смее да се рефлектираат само и единствено врз грбот на работниците.

При тоа активно ќе учествуваме во подобрување на законодавството и преземање на мерки за намалување на сивата економија и сузбивање на непријавената работа, која е извор на нелојална конкуренција и доведува до оштетување на социјалните фондови и оневозможува заштита на работничките права.

Унапредување на законодавството во областа на социјалната сигурност е од огромно значење за работниците. Се залагаме за целосна транспарентност во работењето на фондовите за пензиско инвалидско и здравствено осигурување.

Ќе настојваме учеството на синдикалните претставници во Управните одбори на социјалните фондови да биде повидливо и почитувано.

Ќе го интензивираме барањето на ССМ за измени на Законот за ПИО и воведување на повеќе основи за пензионирање вклучително и годините на стаж.

Унапредување на работно правното законодавство

Во текот Меѓуконгресниот период, ССМ активно учествуваше во постапката за донесување на нов ЗРО. ССМ посветено учествуваше во расправите и дискусиите со социјалните партнери, научната и стручната јавност во насока на подобрување на законот.

Активностите ќе ги продлабочиме и во наредниот мандатен период тие ќе бидат наш прв приоритет. ЗРО е најзначаен закон кога станува збор за работничките права и наша цел е новиот закон да биде целосно базиран на европските приоритети и демократски вредности. Во таа насока е и текстот на ЗРО кој ССМ го изготви врз основа на предлозите на членството, како и на опстојните анализи на Претседателството и Советот. Овој текст е доставен до надлежните државни институции и ќе настојваме по пат на социјален дијалог нашите аргументирани заложби да бидат препознаени и прифатени од социјалните партнери. Во наредниот период опстојно и целосно ќе се залагаме за доследно почитување и инкорпорирање на базичните предлози на ССМ и синдикатите во креирањето на нов ЗРО за кои органите на ССМ утврдија дека нема отстапување, а кои значат доближување на македонското трудово законодавство до стандардите на европското и светското.

Правната сигурност и имплементацијата на сите закони од трудовата област ќе бидат континуирано задача на ССМ која задача ќе ја продолжиме и во наредниот период, а секаде каде што законите во практиката ќе резултираат со нееднаква примена и негативни резултати за правата и положбата на работниците, ССМ ќе биде иницијатор на законски измени или оценка на уставноста пред Уставниот суд.

Развој на социјалниот дијалог и колективното договарање

ССМ се залагаа за социјалниот дијалог како цивилизиран модел на трипартитно делување на социјалните партнери во креирање на националните политики. Практиката покажа дека тоа што социјалните партнери заеднички го договараат спремни се и водат грижа и да го реализираат и имплементираат. И во наредниот период ќе го промовираме социјалниот дијалог и колективното договарање како начин за партиципирање на работниците и синдикатите во раководење со државата и компаниите, но кога гласот на работниците и нивните права без оправдани причини и спротивно на законот нема да се почитуваат, спремни сме да

организираме и спроведеме и други методи на влијание и притисок како што е штрајкот.

Колективното договарање е важна алатка за да се чуе гласот на работниците и синдикатите. Активно учествувавме во постапката за донесување на нов ОКД за приватниот сектор во текот на 2019г. За наредниот период тоа ќе биде важен таргет за ССМ, на кој посветено ќе работиме.

Наша цел е и потпишување на ОКД за јавен сектор каде ССМ, исто така, има репрезентативност. Особено е значајно да се потпишат КД во секторите, дејностите и компаниите каде тоа не е сторено.

Зголемување на бројот на ЛЕСС е задача на ССМ за наредниот период, досегашното искуство на ССМ како еден од основачите и иницијаторите за формирање на ЛЕСС покажа дека тие треба да се двигател на развојот на локално ниво. Се залагаме за нивно поактивно учество во планирањето и реализирањето на локалните политики, како и за подобра поврзаност и меѓусебна информираност и соработка со националниот ЕСС.

Што се однесува за функционирањето на ЕСС, сметаме дека и на овој план ни претстои обемна работа затоа што ССМ е поборник за унапредување на методите и принципите на работа на ЕСС и зајакнување на капацитетите на комисиите на ЕСС со активно учество на претставници на социјалните партнери, но и на научната и стручната јавност. Исто така, се залагаме и за поголема транспарентност, информирање и отчетност за динамиката на реализација на ставовите и заклучоците на ЕСС.

Здрави и безбедни услови за работа во компаниите, нулта толеранција за сите облици на дискриминација и вознемирување на работно место, поголема општествена одговорност на компаниите и грижа за заштита на човековата околина.

Здрави и безбедни услови за работа во компаниите се во основата на концептот за Пристојна работа, а ССМ и социјалните партнери имаат потпишано Меморандум за разбирање за имплементација на Националната програма за пристојна работа. Став на ССМ е дека за унапредување на здравите и безбедни услови за работа е потребна заеднички планирана активност на сите засегнати страни и оваа соработка и заеднички ангажман во наредниот период мора и треба да биде попрецизна и поконкретна за да се постигнат посакувани резултати, затоа што човечкиот живот е најважен потенцијал на секое општество.

Ќе го продолжиме започнатиот процес за измени и дополнување на Законот за БЗР, во насока на прецизирање на улогата и учеството на работниците и синдикатите во обезбедувањето на здрави и безбедни услови за работа, како и унапредување на колективното договарање во оваа област.

Активно ќе се вклучиме во постапките за спречување и заштита на сите облици на дискриминација, забраната за вознемирување на работно место, заштита на човековите права, грижата за човековата околина и целосно спроведување на

општествената одговорност од страна на компаниите, затоа што сето тоа е предуслов за здраво општество, напредок и развој.

Бесплатна правна заштита

Бесплатната правна заштита е континуирано најпрепознатлив облик на помош кој ССМ го обезбедува за своето членство. Во текот на изминатите две години евидентирани се 2996 обраќања на работници за заштита на нивните права од работен однос, што зборува за довербата и сигурноста која членството ја има во ССМ и синдикатите кога се работи за заштита на правата од работен однос. Сојузот на синдикатите на Македонија ќе се заложува за унапредување и достапност на бесплатната правна заштита која се остварува преку Одделението за работни односи, правна заштита и КД, регионалните синдикални претставништва и синдикални канцеларии и синдикатите здружени во ССМ. ССМ и синдикатите и досега обезбедуваа професионална правна заштита која ја спроведуваат компетентни и стручни правни застапници и синдикалните претставници на ССМ и синдикатите, но има потреба за подобра техничка опременост на службите во насока на зголемување на нивната ефикасност.

Мобилизација на членство, едукација, обуки, информирање

Силата на синдикатите е во нивната бројност на тој план мора да се работи плански и систематски во наредниот мандатен период.

Потенцијалното членство на модерен, јасен и транспарентен начин ќе го запознаеме со нашата мисија, определби и перспективи. ССМ и синдикатите членки мора да обезбедат директен контакт со потенцијалното членство во секое населено место, тоа ќе биде долга и макотрпна работа. Довербата во синдикатот мора да се врати тоа е единствен услов за перспективност на ССМ како најстар и најброен синдикат во Државата.

Силата на синдикатот е и во неговата стручност, обученост и информираност. Обуките за подигање на капацитетите на синдикалното членство и синдикалните раководства за целосна синдикална активност и вклученост, се најзначајниот дел од активностите на ССМ.

Тие овозможуваат синдикалното јадро да биде информирано и оспособено за препознавање на сите облици на кршење на работничките права и методите за нивно спречување и заштита. Тоа е наша цел и задача затоа што само оспособено членство може да биде респектиран социјален партнер во државата.

Синдикална соработка, соработка со граѓански сектор

Силата на синдикатот е и во соработка со другите синдикати, нивната солидарност и заеднички настап. Треба и мора да се продлабочат заедничките активности на синдикатите во државата, впрочем тоа го предвидовме и со потпишаниот меморандум за соработка. Позитивен исчекор е тоа што тековните преговори за нов ЗРО ги поврзаа синдикатите во заедничка дебата организирана од ССМ од која

произлегоа и заеднички предлози, затоа што нашата цел е заедничка – унапредување и заштита на работничките права.

Не помалку е значајна и регионалната, европската и меѓународната синдикална соработка. Од огромно значење ќе преставува соработката со канцеларијата на МОТ, ЕУ и ООН во Скопје, тие се наши поддржувачи и промотори во многу проекти и активности.

Секако не треба да се заборави и потребата од соработка со граѓанскиот сектор, научната и стручната јавност, на продлабочување на оваа соработка ќе работиме во наредниот период со особено внимание и важност.

20ти Конгрес
Сојуз на синдикатите на Македонија